

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Advies VTC nr. 03/2011 van
14 december 2011**

Betreft: Advies inzake het besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2011 tot instelling van een tegemoetkoming voor kandidaat-huurders

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: “de VTC”);

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: “het e-govdecreet”), inzonderheid artikel 9 en 11;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna: “WVP”);

Gelet op het verzoek om advies van de heer Hugo Beersmans, administrateur-generaal van het agentschap Wonen-Vlaanderen, ontvangen op 9 november 2011;

Brengt op 14 december 2011 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Het betreft de vraag die de heer Hugo Beersmans, administrateur-generaal van het agentschap Wonen-Vlaanderen per brief van 7 november 2011 heeft gesteld aan de VTC om een advies te geven over het besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2011 tot instelling van een tegemoetkoming voor kandidaat-huurders.

Het advies wordt niet gevraagd binnen een bepaalde termijn. Het is de bedoeling er rekening mee te houden als de inwerkingtreding van het besluit door de Vlaamse Regering wordt vastgesteld. Dan kan het besluit nog aangepast worden om tegemoet te komen aan dit advies.

2. De adviesvraag is er gekomen na twee overlegvergaderingen tussen het agentschap Wonen Vlaanderen, de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) en de VTC.

De aanleiding voor het overleg was een vraag van het agentschap naar de conformiteit met de principes van de bescherming van persoonsgegevens van de toestemming die in het besluit gevraagd wordt van de kandidaat-huurder met betrekking tot het doorgeven van diens gegevens. De adviesvraag betreft het hele besluit en in het bijzonder de bepalingen rond deze toestemming vermeld in artikel 5, tweede lid, 5°, en artikel 6, §3, tweede lid.

3. De regeling houdt in dat gezinnen met een heel laag inkomen die al vijf jaar of langer wachten op een sociale woning en in een private huurwoning wonen een maandelijkse tegemoetkoming krijgen.

Wanneer men als kandidaat-huurder in aanmerking komt, krijgt men een invulformulier toegestuurd.¹

II. TOEPASSELIJKE WETGEVING

- E-govdecreet:
  - artikel 8: verplichting voorafgaande machtiging door VTC;
  - artikel 11: advies VTC in het kader van het e-govdecreet;
- WVP:
  - artikel 1, §8: definitie van ‘toestemming van de betrokkene’
  - artikel 4: basisprincipes van de verwerking
  - artikel 5: toelaatbaarheid van de verwerking

III. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

4. De VTC vindt het zeer positief dat in het besluit rekening gehouden wordt met de bescherming van persoonsgegevens. Ze heeft wel opmerkingen bij de uitwerking ervan. Het betreft de volgende bepalingen van het besluit:

- **Artikel 5, eerste lid**

“Art. 5. De kandidaat-huurder en de inwonende gezinsleden geven door de indiening van het invulformulier, vermeld in artikel 4, de toestemming aan het agentschap, aan de sociale huisvestingsmaatschappijen en aan de VMSW om bij de bevoegde diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën, bij het Rijksregister, bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en bij de lokale besturen digitaal de gegevens in te zien die betrekking hebben op de voorwaarden, vermeld in dit besluit, en op de voorwaarden om kandidaat-huurder te zijn.”

5. Een **toestemming** die enkel wordt gegeven omdat men anders het recht op een premie, tegemoetkoming of subsidie zal verliezen beantwoordt niet aan het principe van een vrije

---

¹ Bron:

http://www.vlaanderen.be/servlet/Satellite?c=Solution_C&cid=1205995634555&pagename=Infolijn%2FView

toestemming zoals verwoord in de privacywet^{2 3}. De in het besluit vermelde toestemming voldoet dus niet.

Als er geen sprake is van een vrije toestemming moet nagegaan worden of de mededeling van de persoonsgegevens aan de andere eisen van de privacywet beantwoordt. Een daarvan is het **finaliteits**beginsel en een van de aspecten hiervan is dat er een wettelijke grond moet zijn voor het doel waarvoor diegene die de gegevens doorgeeft ze gebruikt. Dezelfde eis wordt gesteld aan de ontvanger van de persoonsgegevens. De voorliggende reglementaire tekst komt al voor een stuk tegemoet aan deze eis. De wettelijke grond voor het besluit is voornamelijk te vinden in artikel 81 en 82 uit de Vlaamse Wooncode.

“Art. 81. § 1. De Vlaamse Regering kan, afhankelijk van de kredieten die daartoe op de begroting van het Vlaamse Gewest worden ingeschreven, tegemoetkomingen verlenen, zoals bedoeld in artikel 82 en 83, om woonbehoeftige gezinnen en alleenstaanden in staat te stellen een woning te bouwen, te huren of te kopen of hun woning te renoveren, te verbeteren of aan te passen.[...]”

“Art. 82.

[...]Zonder een voor bewoning ongeschikte of onaangepaste woning te hebben verlaten kan aan de woonbehoeftige gezinnen en alleenstaanden die een geschikte en aangepaste woning huren een tegemoetkoming in de huurprijs worden verleend, voor zover geen sociale huurwoning als vermeld in artikel 2, §1, eerste lid, 22°, a) en c), wordt betrokken. De Vlaamse Regering bepaalt nader de voorwaarden en de bepalingen terzake.”

De gegevensstroom moet echter ook gemachtigd worden door een van de sectorale comités van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer en/of de VTC waarbij gecontroleerd wordt of ze ook aan de andere principes van de WVP beantwoordt.

- **Artikel 5, tweede lid juncto artikel 6, §1, tweede lid**

Artikel 5, tweede lid

“Het aangevulde invulformulier bevat, naast de toestemming, vermeld in het eerste lid, die ondertekend wordt door alle meerderjarige gezinsleden waarvan de persoonsgegevens ingezien kunnen worden, minimaal het rekeningnummer van de kandidaat-huurder, de identiteit en het adres van de verhuurder van de woning die een gezin bewoont, de huurprijs die maandelijks betaald wordt en de volgende verklaringen, die gedateerd en ondertekend worden door de potentieel rechthebbende:

[...]

5° dat hij toestemming geeft aan het agentschap om zijn identiteit mee te delen aan het OCMW van zijn woonplaats zodra hij beschouwd wordt als een rechthebbende;

[...].”

---

² Art. 1, §8 WVP: “Onder “toestemming van de betrokkene”, wordt elke vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting verstaan, waarmee de betrokkene of zijn wettelijke vertegenwoordiger aanvaardt dat persoonsgegevens betreffende de betrokkene worden verwerkt.”

³ Zie “Studie tot de bepaling van het begrip inkomen” van Lawfort-ICT & e-business departement in opdracht van CORVE, 2006, 49-50.

Zie ook Beraadslaging FO nr. 14/2009 van 1 oktober 2009, randnummer 15:

http://www.privacycommission.be/nl/docs/FO-AF/2009/beraadslaging_FO_014_2009.pdf

Artikel 6, §1, tweede lid

“Als het invulformulier onvolledig ingevuld is, vraagt het agentschap de ontbrekende gegevens en verklaringen op. Het ingediende invulformulier wordt als onbestaand beschouwd al het niet vervolledigd is [...]”

6. De opmerking die bij het eerste lid van artikel 5 gegeven werd, geldt hier ook.

7. De vermelding “minimaal” wat te vragen gegevens betreft, doet vragen rijzen naar de mogelijke andere persoonsgegevens die zouden kunnen worden gevraagd. Het is aangewezen de lijst te beperken tot wat werkelijk nodig is in het kader van het **proportionaliteitsprincipe**.

8. Bijkomend moet gesteld worden dat het onduidelijk is, niet alleen voor de VTC maar zeker ook voor de aanvrager, wat er zal gebeuren met de gegevens. Waarvoor worden ze doorgegeven. Dit vormt een inbreuk op het **transparantie**beginsel. Dit zou kunnen verduidelijkt worden in het besluit zelf, in het formulier, maar ook op de meest geschikte webpagina's en/of een begeleidend schrijven bij het formulier wanneer dit aan de betrokkenen wordt toegestuurd.

9. De uitleg die het agentschap heeft gegeven voor deze bepaling is de volgende: het OCMW moet de wetgeving op het recht op maatschappelijke integratie toepassen, d.w.z. leefloon toekennen aan mensen die hier recht op hebben. Een aantal OCMW betalen bijkomend een "huursubsidie" omdat zij zich goed bewust zijn van het feit dat gezinnen met een leefloon in bepaalde steden niet in de mogelijkheid zijn om een gepaste woning te huren. Dit is een keuze die het OCMW (en de gemeente) maakt.

Door het kunnen opvragen van de gegevens zoals voorzien in het huidige besluit, kan het OCMW beslissen - in het geval ook zij een "bijkomende tegemoetkoming in de vorm van huursubsidie" bovenop het leefloon toekennen, om die stop te zetten als het Vlaams Gewest een huurpremie zou toekennen.

10. Dit kan een gerechtvaardigd doeleinde zijn.

11. De VTC is evenwel van oordeel dat, in de mate dat ook aan OCMW die geen huursubsidies verlenen de persoonsgegevens zouden worden doorgegeven en ook als een aanvrager bij dat OCMW niet in aanmerking komt voor een huursubsidie, het **proportionaliteits**beginsel, een ander fundament van de bescherming van persoonsgegevens, geschonden is (art. 4, §1, WVP⁴).

12. Deze gegevensstroom naar de OCMW zou dus ook moeten bekeken worden naar aanleiding van een machtigingsaanvraag. De betrokken partijen kunnen intussen nagaan of het bijvoorbeeld niet mogelijk is om de vraag om informatie te laten vertrekken van de betrokken OCMW voor de in aanmerking komende personen in plaats van al de gegevens van al de aanvragers van de tegemoetkoming automatisch en ongefilterd door te geven.

13. Wat in punt 5° van artikel 5, tweede lid staat kan dus best geschrapt worden en geregeld worden door het aanvragen van een machtiging.

- Artikel 6, §3, tweede lid

“Het agentschap deelt de identiteit van de rechthebbenden mee aan het OCMW van hun woonplaats.”

---

⁴ *“Persoonsgegevens dienen:[...] 3° toereikend, terzake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt;”*

Deze bepaling houdt verband met de hoger behandelde. Ze is aanvaardbaar omdat er (een organisatorische) nood zal zijn aan een verplichting voor het agentschap om de gegevens door te geven. Op zich vormt ze voor een mededeling echter geen voldoende grond in het kader van de bescherming van persoonsgegevens. De bepaling moet daarentegen aangevuld worden met volgend voorbehoud: “mits machtiging van de mededeling van persoonsgegevens op basis van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens of van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer”.

IV. BESLUIT

14. De VTC adviseert dat het besluit wordt aangepast conform de vorige overwegingen.

15. De VTC wijst er nogmaals op dat de nodige machtigingen moeten worden gevraagd voor de mededeling van persoonsgegevens aan het agentschap Wonen Vlaanderen en van dit agentschap aan de OCMW.

De voorzitter,

Willem Debeuckelaere